

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ**

**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ CREATIVE COMMONS ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ**

ΟΜΑΔΑ 758

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΛΕΚΚΑ	1115200300063
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΝΤΖΗΣ	1115200300240

ΙΟΥΛΙΟΣ 2008

ΣΥΝΟΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα εργασία παρουσιάστηκε και βαθμολογήθηκε στο Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στα πλαίσια του μαθήματος «Ειδικά Θέματα Υπολογιστικών Συστημάτων και Εφαρμογών» τον Ιούλιο του 2008 από τον καθηγητή Παναγιώτη Γεωργιάδη. Η εργασία «ανέβηκε» στον ιστοχώρο του radiobubble.gr, με την σύμφωνη γνώμη των δύο συντακτών.

Η εργασία καταπιάνεται με το θέμα των αδειών Creative Commons, ενός νέου είδους αδειών που προσφέρονται δωρεάν μέσω του Διαδικτύου.

Για να κατανοήσει πλήρως ο αναγνώστης την ιδέα και τη λειτουργία των εν λόγω αδειών, δίνονται αρχικά, περιληπτικά κάποιες βασικές έννοιες σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία και τις άδειες «προ Creative Commons εποχής». Αφού λοιπόν ο αναγνώστης έχει καταλάβει ένα βασικό πεδίο γνώσης, μπορεί να προχωρήσει και στο ζήτημα των Creative Commons και να ανακαλύψει παράλληλα με εμάς τον καινούριο αυτό κόσμο.

Μετά την πλήρη επεξήγηση των αδειών, ακολουθεί το τρίτο μέρος της εργασίας που σχετίζεται με την ελληνοποίηση αυτών των αδειών, δηλαδή την μετάφραση τους αλλά και την νομοθετική στήριξη τους ώστε να ισχύουν και στην Ελλάδα.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται κάποια βασικά παραδείγματα εφαρμογής των αδειών Creative Commons στην Ελλάδα. Αν και το πεδίο χρήσης των αδειών αυτών στην Ελλάδα είναι ακόμα μικρό, έχουν γίνει κάποια θαραλλέα βήματα προς αυτή την πλευρά άξια αναφοράς και παρουσίασης.

Τέλος, παρουσιάζονται κάποιοι προβληματισμοί και παγίδες που απορρέουν από τις άδειες αυτές, καθώς και κάποια θέματα που αποτέλεσαν αντικείμενο συζήτησης μεταξύ των μελών της ομάδας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύνοψη Εργασίας.....	2
Περιεχόμενα.....	3
Κεφάλαιο 1^ο ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
1.1 Εισαγωγή στον κόσμο των αδειών.....	4
Κεφάλαιο 2^ο ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	
2.1 Κατοχή πνευματικής ιδιοκτησίας.....	5
2.2 Ίδρυμα Ελεύθερου Λογισμικού.....	6
2.2.1 Γενική Άδεια Χρήσης GNU.....	7
2.2.2 Ελάχιστο Γενική Άδεια Χρήσης GNU.....	8
Κεφάλαιο 3^ο ΑΔΕΙΕΣ CREATIVE COMMONS	
3.1 Ίδρυμα Creative Commons.....	9
3.2 Τα μέρη των αδειών.....	10
3.3 Οι όροι των αδειών.....	11
3.4 Τα είδη των αδειών.....	12
Κεφάλαιο 4^ο ΤΑ CREATIVE COMMONS ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	
4.1 Ελληνοποίηση των αδειών.....	14
4.2 Παραδείγματα εφαρμογής των αδειών.....	15
Κεφάλαιο 5^ο ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ-ΠΑΓΙΔΕΣ-ΚΡΙΤΙΚΗ	
5.1 Σχετικά με τη χρήση των αδειών Creative Commons.....	17
Ευχαριστίες.....	19
Βιβλιογραφία.....	20
Πίνακας συντομογραφιών.....	21
Γλωσσάρι απόδοσης όρων.....	22

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Εισαγωγή στον κόσμο των αδειών

Ο κόσμος των αδειών είναι ένας δύσκολος, δύσβατος δρόμος για όλους εμάς του μη νομομαθείς. Τα πράγματα περιπλέκονται ακόμα περισσότερο όταν μιλάμε για άδειες κατοχής πνευματικής περιουσίας και ακόμα χειρότερα γίνονται όταν αναζητούμε τα είδη των αδειών στο Διαδίκτυο.

Όλοι θα έχουμε γράψει ή «ανεβάσει» κάτι στο Διαδίκτυο και η συνήθης απορία μας «Είναι ασφαλή αυτό που έγραψα και πραγματικά δικό μου; Ποιος μου το εξασφαλίζει; Τι πρέπει να κάνω για να μην μου το κλάψει κανείς;» μόνο απάντηση δεν παίρνουν.

Τάξη στις εσωτερικές ερωτήσεις μας αποφάσισε να βάλει το Ίδρυμα Creative Commons το 2001 με την εφεύρεση κάποιων αδειών ελεύθερων και προσιτών στο κοινό, μέσω του Διαδικτύου.

Η εργασία αυτή επιχειρεί να παρουσιάσει το πλαίσιο αυτών των αδειών, καθώς και την λειτουργία τους, με εύκολο τρόπο και να εξερευνήσει τα παραδείγματα εφαρμογής αυτών των αδειών στην Ελλάδα.

Συγκεκριμένα, στο **Κεφάλαιο 2** μελετάμε τις έννοιες που συνδέονται με την πνευματική ιδιοκτησία και τις άδειες ελεύθερου λογισμικού που υπήρχαν πριν την εφεύρεση των αδειών Creative Commons.

Στο **Κεφάλαιο 3** εισχωρούμε στο Ίδρυμα Creative Commons και βλέπουμε αναλυτικά τα είδη των αδειών και τις περιπτώσεις που αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Στο **Κεφάλαιο 4** επικεντρωνόμαστε στην Ελλάδα και παρουσιάζουμε παραδείγματα δημιουργών που παρέχουν το έργο τους με άδειες Creative Commons.

Τέλος, στο **Κεφάλαιο 5** θέτουμε στους αναγνώστες κάποιους προβληματισμούς που κάναμε κατά τη διάρκεια συγγραφής αυτής της εργασίας.

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

2.1 Κατοχή πνευματικής ιδιοκτησίας

Για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε και να αντιληφθούμε πλήρως την λειτουργία και την ιδέα στην οποία στηρίχθηκαν οι άδειες Creative Commons, χρήσιμο θα ήταν να κατανοήσουμε κάποιες βασικές έννοιες περί πνευματικής ιδιοκτησίας και να εστιάσουμε την προσοχή μας σε κάποιες άδειες που υπήρχαν πριν τη δημιουργία των αδειών Creative Commons.

Αρχικά, ας ορίσουμε την έννοια της **κατοχής πνευματικής ιδιοκτησίας** (copyright). Σύμφωνα με τον επίσημο ιστοχώρο της ΑΕΠΠ [2], **Πνευματικό Δικαίωμα ή Πνευματική Ιδιοκτησία** αποκτά ο πνευματικός δημιουργός πάνω στο πρωτότυπο έργο του, που περιλαμβάνει: «... πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως τα γραπτά, ή προφορικά κείμενα, οι μουσικές συνθέσεις, με κείμενο ή χωρίς, τα θεατρικά έργα, με μουσική ή χωρίς, οι χορογραφίες και οι παντομίμες, τα οπτικοακουστικά έργα, τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, τα χαρακτηριστικά έργα και οι λιθογραφίες, τα αρχιτεκτονικά έργα, οι φωτογραφίες, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τοπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη.» (Νόμος 2121/1993, Άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2)

Μπορούμε να πούμε λοιπόν πως γενικά η πνευματική ιδιοκτησία προστατεύει κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα. Επίσης το δικαίο της πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύει τις βάσεις δεδομένων, οι οποίες λόγω της επιλογής ή είδους του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα. Η προστασία αυτή δεν εκτείνεται στο περιεχόμενο των βάσεων δεδομένων και δεν θίγει κανένα από τα δικαιώματα που υφίστανται στο περιεχόμενο αυτό. Ακόμα, από την πνευματική ιδιοκτησία προστατεύονται τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία αυτή παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας περιλαμβάνει το περιουσιακό δικαίωμα και το ηθικό δικαίωμα. Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει τη δυνατότητα στο δημιουργό να εκμεταλλευτεί το έργο και να επωφεληθεί οικονομικά από αυτό. Οι εξουσίες, που περιλαμβάνει το περιουσιακό δικαίωμα είναι οι ακόλουθες:

- το δικαίωμα της εγγραφής του έργου, το δικαίωμα δηλαδή για την πρώτη ενσωμάτωσή του πάνω σε υλικό φορέα, που αποτελεί τη βάση για την περαιτέρω αναπαραγωγή του
- την αναπαραγωγή του έργου, δηλαδή την παραγωγή ενός ή περισσότερων αντιτύπων του
- τη μετάφρασή του
- τη διασκευή, την προσαρμογή ή άλλη μετατροπή του
- την εξουσία διανομής του πρωτότυπου έργου
- την εισαγωγή αντιτύπων του, που παρήχθησαν στο εξωτερικό
- την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό του
- τη δημόσια εκτέλεσή του, δηλαδή κάθε εκτέλεση που το κάνει προσιτό σε έναν κύκλο ευρύτερο από το στενό κύκλο της οικογένειάς του και το άμεσο κοινωνικό του περιβάλλον
- τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοσή του
- την παρουσίασή του στο κοινό ενσυρμάτως, ασυρμάτως ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο (μετάδοση του έργου μέσω διαδικτύου).

Το ηθικό δικαίωμα περιλαμβάνει το δικαίωμα προστασίας του προσωπικού δεσμού του δημιουργού με το έργο του. Το ηθικό δικαίωμα δεν μπορεί να μεταβιβαστεί, δηλαδή παραμένει στον δημιουργό ακόμα και μετά την μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος.

2.2 Ίδρυμα Ελεύθερου Λογισμικού

Το **Ίδρυμα Ελεύθερου Λογισμικού** (IEΛ) (Free Software Foundation, FSF) είναι ένας μη-κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1985 από τον Richard Stallman, για την υποστήριξη του κινήματος ελεύθερου λογισμικού, και ειδικότερα του GNU project.

Πριν περάσουμε όμως να εξηγήσουμε τι είναι το GNU και ποιες άδειες σχετίζονται με αυτό, ας μιλήσουμε λίγο για την ακριβή έννοια του ελεύθερου λογισμικού.

Το **ελεύθερο λογισμικό** (free software) έχει να κάνει με το θέμα ελευθερίας και όχι του κόστους. Για να κατανοήσουμε τον όρο αυτό «θα πρέπει να θεωρήσουμε το “free” όπως το “free speech (ελεύθερος λόγος)”, και όχι όπως το “free beer (δωρεάν μπίρα)” » [5]. Το ελεύθερο λογισμικό είναι θέμα παροχής ελευθερίας στους χρήστες να μπορούν να εκτελούν, να αντιγράφουν, να διανέμουν, να μελετούν, να αλλάζουν και να βελτιώνουν λογισμικό. Μίας και με την ισχύουσα νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας, η ελεύθερη αντιγραφή, διανομή και τροποποίηση του λογισμικού δεν επιτρέπεται, οι εκδόσεις ελεύθερου

λογισμικού κάνουν χρήση μιας ειδικής άδειας (free software licence) σύμφωνα με την οποία παραχωρείται το δικαίωμα αντιγραφής, τροποποίησης και αναδιανομής του λογισμικού στους χρήστες.

Συγκεκριμένα, το ελεύθερο λογισμικό αναφέρεται σε τέσσερα είδη ελευθερίας που παρέχονται στους χρήστες:

- *Ελευθερία 0*: Η ελευθερία της εκτέλεσης του λογισμικού για οποιονδήποτε σκοπό
- *Ελευθερία 1*: Η ελευθερία της μελέτης του τρόπου λειτουργίας του λογισμικού και της προσαρμογής του στις ανάγκες του εκάστου χρήστη. Προφανώς η πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για αυτό.
- *Ελευθερία 2*: Η ελευθερία της αναδιανομής αντιγράφων του λογισμικού προς βοήθεια των συνανθρώπων
- *Ελευθερία 3*: Η ελευθερία της βελτίωσης της εφαρμογής και της δημοσίευσης των βελτιώσεων που έχει κάνει ο χρήστης στο ευρύ κοινό, ώστε να επωφεληθεί ολόκληρη η κοινότητα. Προφανώς και πάλι η πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για αυτό.

Το Ίδρυμα FSF δημοσιεύει άδειες χρήσης για λογισμικό και διοικεί τη διαδικασία ενημέρωσης αυτών των αδειών. Επίσης, μια ειδική ομάδα στο Εργαστήριο Εφαρμογής FSF (FSF Compliance Lab) συντονίζει τις δραστηριότητες σχετικά με την εφαρμογή των αδειών. Επίσης απαντάει σε ερωτήσεις από το κοινό για τη χρήση των αδειών.

2.2.1 Γενική Άδεια Χρήσης GNU

Η **Γενική Άδεια Χρήσης GNU** (GNU General Public License, GNU GPL ή απλά GPL) είναι πιθανόν η περισσότερο δημοφιλής άδεια χρήσης ελεύθερου λογισμικού, και είναι η άδεια που προστατεύει το μεγαλύτερο ποσοστό του ελεύθερου λογισμικού που υπάρχει μέχρι σήμερα. Η λέξη GNU είναι αναδρομικό ακρωνύμιο του “GNU's Not Unix”. Η άδεια GPL που βγήκε για να προωθήσει το λειτουργικό, δίνει στους κατόχους ενός προγράμματος τα ακόλουθα δικαιώματα:

- να τρέξουν ένα πρόγραμμα για οποιοδήποτε λόγο
- να μελετήσουν τη λειτουργία ενός προγράμματος και εφόσον θέλουν και μπορούν, να το τροποποιήσουν
- να διανέμουν κόπιες
- να βελτιώνουν το πρόγραμμα και να δημοσιοποιούν τις αλλαγές στο κοινό

Προϋποθέσεις για τα παραπάνω είναι ο **Ανοιχτός Κώδικας** (Open Source), δηλαδή ο κώδικας του προγράμματος να είναι ανοιχτός, γνωστός και προσβάσιμος στον χρήστη.

Το Ίδρυμα υποστηρίζει ακόμα, μερικά πολιτικά προγράμματα με επίκεντρο την προστασία του ελεύθερου λογισμικού. Καταπολεμά τις πατέντες του λογισμικού και την Διαχείριση Ψηφιακών Δικαιωμάτων (DRM) καθώς προβάλλει ελεύθερες εναλλακτικές λύσεις χωρίς πατέντες. Επιπλέον διατηρεί έναν κατάλογο εφαρμογών με υψηλή προτεραιότητα ανάπτυξης.

2.2.2 Ελάσσινα Γενική Άδεια Χρήσης GNU

Μια ακόμα δημοφιλής άδεια του Ιδρύματος FSF είναι η **Ελάσσινα Γενική Άδεια Χρήσης GNU** (GNU Lesser General Public License, GNU LGPL ή απλά LGPL), η οποία χρησιμοποιείται κυρίως σε βιβλιοθήκες λογισμικού. Μια βασική διαφορά των δύο αδειών που παρουσιάστηκαν παραπάνω (GPL και LGPL) είναι πως κάθε αντίγραφο, παράγωγο και προϊόν ενός GPL προγράμματος, υποχρεούται να κυκλοφορεί κι αυτό υπό την ίδια άδεια, ενώ στην άλλη περίπτωση, τα παράγωγα προγράμματα είναι ιδιοκτησιακά.

Παρά αυτή την βασική διαφορά των δύο αδειών, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε πως η μεγαλύτερη απόσταση είναι μεταξύ GNU και ιδιοκτησιακού λογισμικού. Το τελευταίο δεν δίνει κανένα δικαίωμα στο χρήστη, πέραν από το δικαίωμα χρήσης, ενώ το ελεύθερο λογισμικό «είναι ένα κοινωνικό κίνημα. Για το κίνημα ελεύθερου λογισμικού, το ελεύθερο λογισμικό είναι μία ηθική προσταγή, επειδή μόνο το ελεύθερο λογισμικό σέβεται την ελευθερία του χρήστη.»[5]

3. ΑΔΕΙΕΣ CREATIVE COMMONS

3.1 Ίδρυμα Creative Commons

Το Ίδρυμα Creative Commons (CC), που δημιουργήθηκε στις Η.Π.Α. το 2001 από τον Lawrence Lessig, ανέπτυξε νομικά και τεχνολογικά την ιδέα των αδειών χρήσης και άλλων προϊόντων και συγγενικών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ορμώμενο από τον προβληματισμό για τη χρησιμότητα και χρησιμοποίηση των αδειών GNU στα υπόλοιπα έργα, πέρα από τα έργα Ελεύθερου Λογισμικού/ Ανοικτού Κώδικα.

Τα βασικά δομικά χαρακτηριστικά των αδειών Creative Commons είναι εμπνευσμένα από την General Public License που αποτελεί και το βασικό νομικό μόρφωμα στο οποίο στηρίζεται η παραγωγή και διάθεση του ελεύθερου λογισμικού. Μολονότι διαφορετικές ως προς το αντικείμενο στο οποίο εφαρμόζονται, τόσο οι άδειες Creative Commons όσο και η General Public License ή άλλες άδειες Ελεύθερου Λογισμικού/ Ανοικτού Κώδικα, έχουν κοινά βασικά νομικά χαρακτηριστικά. Επιπλέον και οι δύο κατηγορίες αδειών αποσκοπούν στη διατήρηση και εμπλουτισμό του υλικού που είναι ελεύθερο για δημόσια χρήση χωρίς να στερούν το δημιουργό από την πιθανή του εμπορική εκμετάλλευση μέσα από την παράλληλη χρήση άλλων συμβατικών μορφωμάτων.

Οι άδειες Creative Commons δημιουργούν ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (copyright). Ως εκ τούτου εφαρμόζονται σε όλα τα έργα τα οποία προστατεύονται από το νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Για παράδειγμα τα βιβλία, οι ιστοσελίδες (sites), τα blogs, φωτογραφίες, κινηματογραφικά έργα, βιντεοταινίες, μουσικά έργα και πάσης φύσεως οπτικοακουστικά έργα. Τα προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή προστατεύονται επίσης από το νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας αλλά δε συνιστάται η εφαρμογή αδειών Creative Commons σε τέτοιου είδους έργα. Ένα από τα πολύ σημαντικά και καινοτόμα στοιχεία των αδειών Creative Commons είναι πως δίνουν την ευχέρεια στον δημιουργό να υποδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι άλλοι μπορούν να κάνουν χρήση της πνευματικής του ιδιοκτησίας, όπως την εγγραφή και την αναπαραγωγή, την δημιουργία παράγωγων έργων ή χρήσης μερών του έργου του, την διανομή και/ή την οικονομική εκμετάλλευση αυτού. Οι άδειες Creative Commons επισυνάπτονται στο έργο και εξουσιοδοτούν οποιονδήποτε έρχεται σε επαφή με το έργο να το χρησιμοποιήσει σύμφωνα με τους όρους της άδειας.

3.2 Τα μέρη των αδειών

Κάθε άδεια Creative Commons απαρτίζεται από τρία μέρη: το **Εισαγωγικό Μέρος** (Commons Deed), το **Νομικό Μέρος** (Legal Code) και το **Τεχνολογικό Μέρος** (Meta-data).

Το Εισαγωγικό Μέρος είναι μία περιληπτική διατύπωση των βασικών εννοιών της πραγματικής άδειας (η οποία είναι το Νομικό Μέρος) σε απλή γλώσσα για μη νομομαθείς. Στην ουσία αναφέρει τι επιτρέπεται κάποιος να κάνει με το έργο και τι όχι, σε απλή γλώσσα. Αυτό βοηθάει και τον δημιουργό, αφού αυτό το μέρος τον βοηθάει να διαλέξει απλά και συνειδητά την κατάλληλη άδεια για το έργο του. Το μέρος αυτό δεν έχει καμία νομική ισχύ και το περιεχόμενό της δεν περιέχεται στην πραγματική άδεια. Το πρώτο μέρος των αδειών Creative Commons περιλαμβάνει τα εξής ειδικότερα στοιχεία:

- Την κωδικοποιημένη ονομασία της άδειας
- Τις επιτρεπόμενες χρήσεις του έργου βάσει του περιεχομένου της άδειας
- Τους όρους υπό τους οποίους επιτρέπονται οι χρήσεις του έργου. Για την γρήγορη κατανόηση των επιτρεπόμενων χρήσεων υπό τους προσδιοριζόμενους όρους, γίνεται συνδυασμένη χρήση τόσο συμβολικών απεικονίσεων όσο και λεκτικών διατυπώσεων που ερμηνεύουν το νόημα των συμβολισμών.
- Νομική επιφύλαξη περί του περιεχομένου της άδειας που αφορά:
 - i. Στην υποχρέωση των μερών για σαφή και πλήρη επεξήγηση και κατανόηση των όρων και νοημάτων της άδειας πριν την αποδοχή και χρήση της.
 - ii. Στο δικαίωμα των μερών να παραιτηθούν μεταγενέστερα από τους δεσμευτικούς όρους της άδειας για την επιτρεπόμενη χρήση έργου, εφόσον συντρέχει η συναίνεση του δημιουργού ή του δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου.
 - iii. Στην υπερίσχυση των νόμιμων περιορισμών του περιουσιακού δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως αυτοί προκύπτουν διατάξεις του νόμου

Το Νομικό Μέρος αποτελεί την πραγματική άδεια και είναι διατυπωμένο σε νομική γλώσσα. Το έγγραφο αυτό έχει πλήρη νομική ισχύ ενώπιον των Δικαστηρίων.

Το Τεχνολογικό Μέρος απαρτίζεται από τα μετα-δεδομένα (meta-tags και meta-data) τα οποία επιτρέπουν τον εντοπισμό των έργων που

διατίθενται και διαδίδονται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των αδειών αυτών.

Ένα ακόμα πρωτόπορο στοιχείο είναι πως οι άδειες Creative Commons δεν είναι αποκλειστικές. Αυτό σημαίνει ότι δε δεσμεύουν τον δημιουργό να κάνει προσιτό στο κοινό το έργο του αποκλειστικά και μόνο με άδεια Creative Commons. Μπορεί παράλληλα να χρησιμοποιήσει και άλλες άδειες που αποφέρουν περιουσιακό όφελος για τη δουλειά του. Εξάλλου, ένας από τους βασικούς στόχους του Ιδρύματος Creative Commons είναι να ενθαρρύνει τον κόσμο να αρχίσει να χρησιμοποιεί νέους τρόπους προώθησης και διαχείρισης των έργων του.

Ένα στοιχείο που κάνει την χρήση των Creative Commons εύκολη είναι το γεγονός ότι δεν απαιτείται έγγραφος τύπος προκειμένου να πάρει κάποιος μία τέτοια άδεια. Επίσης, οι άδειες Creative Commons δεν είναι αποκλειστικές. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο δημιουργός μπορεί να παραχωρήσει την εξουσία στο κοινό να χρησιμοποιεί το έργο του σύμφωνα με τους όρους κάποιας άδειας Creative Commons και στη συνέχεια να προβεί σε μία ξεχωριστή, μη αποκλειστική σύμβαση εκμετάλλευσης με κάποιον με σκοπό π.χ. την οικονομική εκμετάλλευση του έργου. Με την άδεια, στην ουσία, ο δημιουργός δηλώνει με ποιον τρόπο επιθυμεί να χρησιμοποιήσει κάποιος άλλος το έργο του. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να επιλέξει μία άδεια, η οποία θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο επιθυμεί οι άλλοι να χρησιμοποιήσουν το έργο του. Εννοείται πως η άδεια παύει να ισχύει αυτομάτως στην περίπτωση που κάποιος χρησιμοποιήσει το έργο του δημιουργού παραβιάζοντας τους όρους της άδειας και δεν διατηρεί το δικαίωμα της περαιτέρω εκμετάλλευσης του έργου.

3.3 Οι όροι των αδειών

Έχοντας στο μυαλό μας τα βασικά στοιχεία των αδειών και τη χρήση τους, μπορούμε τώρα να εξετάσουμε τους όρους και τους τύπους των αδειών.

Οι βασικοί όροι είναι οι εξής:

- Αναφορά στον αρχικό δημιουργό
- Απαγόρευση εμπορικής χρήσης
- Απαγόρευση δημιουργίας παράγωγων έργων
- Παρόμοια διανομή

Ο πρώτος όρος, «**Αναφορά στον Αρχικό Δημιουργό**» (Attribution), υποχρεώνει τον χρήστη της άδειας να

αναφέρει τον δημιουργό, δηλαδή το πρόσωπο που χορήγησε την άδεια, με τον τρόπο που ο τελευταίος θέλει.

Ο δεύτερος όρος, «**Απαγόρευση Εμπορικής Χρήσης**» (Noncommercial), απαγορεύει από τον χρήστη της άδειας να χρησιμοποιήσει το έργο με κύριο σκοπό την εμπορική του εκμετάλλευση και την αποκομιδή περιουσιακού οφέλους από αυτό.

Ο τρίτος όρος, «**Απαγόρευση Δημιουργίας Παράγωγων Έργων**» (No Derivative Works) , επιτρέπει στον χρήστη της άδειας να κάνει μόνο πιστά αντίγραφα του έργου, απαγορεύοντάς του παράλληλα να διασκευάσει ή να τροποποιήσει το έργο.

Ο τέταρτος όρος, «**Παρόμοια Διανομή**» (Share Alike), δίνει στους χρήστες της άδειας το δικαίωμα να κάνουν παράγωγα έργα μόνο στην περίπτωση που τα διανείμουν με τους όρους της ίδιας ή παρόμοιας με αυτήν άδειας.

3.4 Τα είδη των αδειών

Χρησιμοποιώντας αυτούς τους όρους, το Ίδρυμα Creative Commons παρήγαγε έξι τύπους αδειών. Ουσιαστικά, πρόκειται για κατάλληλο συνδυασμό των όρων αυτών ώστε να προκύπτουν μεγαλύτεροι περιορισμοί για κάποιο έργο ή μεγαλύτερα δικαιώματα πάνω σε κάποιο έργο.

Συγκεκριμένα, έχουμε τα εξής είδη αδειών:

- «**Αναφορά**» (**Attribution ή by**): Ο χρήστης της άδειας μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο όπως θέλει, αρκεί να διατηρήσει τις διατυπώσεις που προβλέπονται στην άδεια σχετικά με την αναφορά στον αρχικό δημιουργό
- «**Αναφορά-Παρόμοια Διανομή**» (**Attribution-Share Alike ή by-sa**): Ο χρήστης της άδειας μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο όπως θέλει αρκεί να χρησιμοποιήσει σε οποιοδήποτε παράγωγο έργο την ίδια άδεια ή μια άδεια με τα ίδια στοιχεία άδειας και να διατηρήσει τις διατυπώσεις που προβλέπονται στην άδεια σχετικά με την αναφορά στον αρχικό δημιουργό
- «**Αναφορά-Όχι Παράγωγα Έργα**» (**Attribution-No Derivative Works ή by-nd**): Ο χρήστης της άδειας μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο όπως θέλει, αλλά δεν μπορεί να δημιουργήσει παράγωγα έργα και πρέπει να διατηρήσει τις διατυπώσεις που προβλέπονται στην άδεια σχετικά με την αναφορά στον αρχικό δημιουργό
- «**Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση**» (**Attribution-Noncommercial ή by-nc**): Ο χρήστης της άδειας μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο με οποιονδήποτε τρόπο αρκεί να μην υπάρχει σκοπός εμπορικής

χρήσης και να διατηρήσει τις διατυπώσεις που προβλέπονται στην άδεια σχετικά με την αναφορά στον αρχικό δημιουργό

- **«Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα» (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works ή by-nc-nd):** Ο χρήστης της άδειας μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο με οποιονδήποτε τρόπο αρκεί να μην υπάρχει σκοπός εμπορικής χρήσης, να μη δημιουργήσει παράγωγα έργα και να διατηρήσει τις διατυπώσεις που προβλέπονται στην άδεια σχετικά με την αναφορά στον αρχικό δημιουργό
- **«Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση-Παρόμοια Διανομή» (Attribution-Noncommercial-Share Alike ή by-nc-sa):** Ο χρήστης της άδειας μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο με οποιονδήποτε τρόπο αρκεί να μην υπάρχει σκοπός εμπορικής χρήσης, να χρησιμοποιήσει σε οποιοδήποτε παράγωγο έργο την ίδια άδεια ή μια άδεια με τα ίδια στοιχεία άδειας και να διατηρήσει τις διατυπώσεις που προβλέπονται στην άδεια σχετικά με την αναφορά στον αρχικό δημιουργό

Οι άδειες αυτές αποτελούν την ένδειξη ότι κάποιος μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο χωρίς να απαιτείται η εύρεση του δημιουργού ή του χορηγού της άδειας ατομικά με σκοπό την χορήγηση άδειας. Αυτό βέβαια ισχύει δεδομένου πως η χρήση του έργου θα γίνει βάσει των όρων της άδειας.

Πριν περάσουμε σε μια άλλη σημαντική ενότητα, αυτή της ελληνοποίησης των αδειών Creative Commons, πρέπει να αναφέρουμε πως η επιλογή της άδειας «Μη Εμπορική Χρήση» (NonCommercial) εφευρέθηκε από το Ίδρυμα Creative Commons ως εργαλείο που δίνει την δυνατότητα στον κόσμο να μεγιστοποιήσει τη διανομή των έργων του, δίνοντάς του παράλληλα την ευκαιρία να ελέγχει τις εμπορικές προεκτάσεις του δικαιώματός τους. Εξάλλου, ο όρος «Μη Εμπορική Χρήση» του έργου (NonCommercial) δεσμεύει αυτούς που χρησιμοποιούν το έργο και όχι τον δημιουργό. Αν κάποιος επιθυμεί να αντιγράψει ή να διασκευάσει ένα έργο «κατά βάση για περιουσιακό όφελος» πρέπει να ζητήσει και να λάβει ξεχωριστή άδεια από τον δημιουργό.

4. ΤΑ CREATIVE COMMONS ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.1 Ελληνοποίηση των αδειών

Όπως γίνεται κατανοητό οι παραπάνω όροι και οι άδειες που απορρέουν από τους όρους του Ιδρύματος Creative Commons, δεν θα μπορούσαν να ισχύουν και να εφαρμοστούν στην Ελλάδα, αν δεν μεταφράζονταν και δεν στηρίζονταν νομοθετικά. Αυτό ανέλαβε η **Ομάδα Εργασίας I3** του Ebusiness Forum.

Το Ebusiness Forum χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Κοινωνία της Πληροφορίας” του Γ’ ΚΠΣ. Πρόκειται για έναν μόνιμο μηχανισμό διαβούλευσης της Πολιτείας με την επιχειρηματική και ακαδημαϊκή κοινότητα με σκοπό την επεξεργασία θέσεων και προτάσεων που προάγουν την ηλεκτρονική επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα[9].

Η I3 είναι μία από τις ομάδες εργασίας που έχουν λειτουργήσει από τον Νοέμβρη του 2000 στο πλαίσιο του EbusinessForum. Αντικείμενο των εργασιών της συγκεκριμένης ομάδας είναι η συγκριτική μελέτη εφαρμογής των αδειών Creative Commons και GPL – LGPL σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ελλάδα. Στόχος της Ομάδας Εργασίας I3 είναι η διαμόρφωση του περιεχομένου των αδειών Creative Commons υπό το πρίσμα της Ελληνικής έννομης τάξης, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το περιεχόμενο των αντίστοιχων πρωτότυπων Αμερικανικών αδειών όσο και τη νομιμοποιητική βάση αλλά και τον σκοπό της πρωτότυπης δημιουργίας τους.

Η ύπαρξη και λειτουργία των ελληνοποιημένων αδειών Creative Commons είναι κατεξοχήν τεχνο – νομικό εγχείρημα αφού πέραν της διαμόρφωσης του νομικού περιεχομένου τους, η λειτουργία των αδειών αυτών προϋποθέτει τη χρήση μετα – δεδομένων (meta – tags και meta – data) που επιτρέπουν την αναγνώριση των έργων τα οποία διατίθενται και διαδίδονται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των σχετικών αδειών στο Διαδίκτυο.

Με πάνω από 50 μέλη προερχόμενα από διαφορετικούς επαγγελματικούς και επιστημονικούς σχετικούς τομείς, η Ομάδα στήριξε νομικά τις άδειες Creative Commons και μετέφρασε τους όρους, οι οποίοι παρουσιάστηκαν και παραπάνω, ως εξής:

- Attribution – Αναφορά
- Noncommercial – Μη Εμπορική Χρήση
- No Derivative Works – Όχι Παράγωγα Έργα
- Share Alike – Παρόμοια Διανομή

4.1 Παραδείγματα εφαρμογής των αδειών

Είναι γεγονός πως στην Ελλάδα, λόγω του μειωμένου ποσοστού των ανθρώπων που ασχολούνται με το Διαδίκτυο, οι άδειες Creative Commons δεν είναι τόσο διαδεδομένες και γι' αυτό δεν υπάρχουν και πολλά παραδείγματα δημιουργών που έδωσαν το έργο τους στο κοινό μέσω των αδειών αυτών. Πρέπει βέβαια να παραδεχτούμε πως ήδη έχουν γίνει κάποια σημαντικά βήματα που αξίζουν αναφορά και αυτά θα παρουσιάσουμε στην συγκεκριμένη ενότητα.

Ένας από τους πρώτους ελληνικούς ιστοχώρους που χρησιμοποίησε και στήριξε αυτές τις άδειες είναι το **radiobubble.gr**. Το radiobubble αποτελεί έναν πολυχώρο πολιτισμού, αφού μέρη του αγγίζουν διάφορες μορφές τέχνης. Κείμενα, blogs, φωτογραφίες, τραγούδια συνυπάρχουν στο site του radiobubble, πλαισιώνοντας την κύρια ασχολία των ανθρώπων του, το ραδιόφωνο. Ένα διαδικτυακό ραδιόφωνο που εκπέμπει καθημερινά και δίνει την ευκαιρία σε επαγγελματίες αλλά και ερασιτέχνες να ακουστούν «στον αέρα». Όπως αναφέρεται και στο «μανιφέστο» του radiobubble: *«Με τις δυνατότητες που προσφέρει το διαδίκτυο, αν κάποιος στο Παρίσι ή το Σάο Πάολο, θέλει να έχει ένα τραγούδι, μια ταινία ή ένα ποίημά μας, θα πρέπει να το έχει. Κι αν εμείς θέλουμε να το έχει δωρεάν, θα πρέπει να το έχει δωρεάν. Αν και προβλήματα σαν τα παραπάνω έχουν βρει τη λύση τους εδώ και χρόνια σε ένα μεγάλο μέρος του πλανήτη, στην Ελλάδα, λέγοντας τέτοιες κουβέντες, εισπράττουμε συνήθως το απορημένο βλέμμα του συνομιλητή μας. Κι όμως, εκατομμύρια άνθρωποι στο μάταιο τούτο κόσμο, προσφέρουν ή κυκλοφορούν τα έργα τους με τις άδειες των Creative Commons, οι οποίες μάλιστα πρόσφατα εναρμονίστηκαν και με το ελληνικό νομικό πλαίσιο. Έτσι μπορεί οποιοσδήποτε να αποκτήσει νόμιμα, χωρίς αντίτιμο, τα έργα αυτά που είναι ελεύθερα για download. Αλλά και να δημιουργήσει επάνω σε αυτά, να τα εξελίξει. Κρατικοί φορείς και οργανισμοί, κάποια από τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια και βιβλιοθήκες του κόσμου, χιλιάδες μουσικοί, εικαστικοί καλλιτέχνες, λογοτέχνες και κινηματογραφιστές, εκδίδουν στην παγκόσμια διαδικτυακή κοινότητα έργα και αρχεία με αυτή τη λογική. Για να μην πούμε για τις κοινότητες των επιστημόνων που αναπτύσσουν τα προγράμματα ανοιχτού λογισμικού, απ' τις οποίες έγινε άλλωστε και η αρχή. Και σήμερα έχουμε μια ακόμη απτή απόδειξη για το ότι η ανθρώπινη γνώση και τεχνολογία μπορεί να εξελιχθεί μέσα από τη συνεργασία και τη συλλογικότητα, χωρίς να μεσολαβεί αναγκαστικά η έννοια του κέρδους.»* [14]

Έτσι λοιπόν, στο site του radiobubble μπορούμε να βρούμε δίσκους, βιβλία ή και ολόκληρες ραδιοφωνικές εκπομπές που έχουν χορηγηθεί στο κοινό με άδειες Creative Commons. Επίσης, ο

συγκεκριμένος ιστοχώρος λειτουργεί και ως χώρος ενημέρωσης για ζητήματα και νέα σχετικά με την εφαρμογή των εν λόγω αδειών.

Ένας ακόμα ιστοχώρος που λειτουργεί με άδεια Creative Commons είναι αυτός του νεανικού ηλεκτρονικού περιοδικού **Monkie Magazine**, στον οποίο το κοινό μπορεί να «κατεβάσει» νόμιμα όλα τα κείμενα του περιοδικού [15].

Πρόσφατα, ένας ακόμα καλλιτέχνης αποφάσισε να χορηγήσει το έργο του δωρεάν με άδεια Creative Commons στο Διαδίκτυο. Πρόκειται για τον συγγραφέα **Μίμη Αδνρουλάκη**, ο οποίος κυκλοφόρησε πριν λίγες μέρες το βιβλίο του «**Το χαμένο Μπλουζ**» με άδεια των Creative Commons και ειδικότερα με την άδεια «Μη Εμπορική Χρήση – Παρόμοια Διανομή» (Noncommercial – Share Alike 3.0) που επιτρέπει και τη διασκευή του έργου. Το βιβλίο πρωτοκυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Καστανιώτης» το 1997 και κυκλοφορεί «ελεύθερο» πλέον, με τη σύμφωνη γνώμη του αρχικού εκδότη. Ο ίδιος ο συγγραφέας αναφέρει στο προσωπικό του blog: *«Έχετε λοιπόν πλέον στα χέρια σας το «Χαμένο Μπλουζ» για να ξαναγράψετε εσείς ελεύθερα, σε κείμενο, σε ήχο, σε εικόνα, ό,τι σας κεντρίζει από την περιπέτεια την Όλιας, του Μάριου, του Δημήτρη, του Μάικλ, της Κριστίν κ.α., να παρουσιάσετε τις δικές σας αφηγήσεις, να πείτε τη γνώμη σας γι' αυτό που συνέβη και για αυτό που θα μπορούσε να έχει συμβεί και δεν συνέβη, να στοιχηματίσετε για το πραγματικό και το φανταστικό της ιστορίας. Κερδίστε διαδικτυακά έναν κόσμο που «χάθηκε» και ίσως «χάσαμε» για πάντα. Ξανακερδίστε το «χαμένο χρόνο» μέσα από τη γραφή και την ανάγνωση.»* [13]

Από τον «χώρο» των Creative Commons δεν θα μπορούσε να λείπει βέβαια η μουσική. Το ελληνικό τζαζ συγκρότημα «**Ειρήσθω εν Παρόδω**» έδωσε στο κοινό (μέσω του site του radiobubble) τον δίσκο τους «**Ειρήσθω εν Παρόδω, #2**» με άδεια Creative Commons και συγκεκριμένα με την άδεια «Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγα Έργα» (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 3.0).

Τέλος, στους ιστοχώρους “jamendo” [16] και “ccMixter” [17], δύο ιστοχώρων που διαθέτουν μουσικά κομμάτια από όλο τον κόσμο με άδειες Creative Commons, μπορούμε να βρούμε κάποιες ελληνικές συμμετοχές συγκροτημάτων ή και μεμονωμένων καλλιτεχνών.

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ-ΠΑΓΙΔΕΣ-ΚΡΙΤΙΚΗ

5.1 Σχετικά με τη χρήση των αδειών Creative Commons

Πριν κλείσουμε αυτή την εργασία, χρήσιμο θα ήταν να μοιραστούμε με τους αναγνώστες κάποιους δικούς μας προβληματισμούς αλλά και παγίδες που πιθανόν να κρύβει η χρήση των αδειών Creative Commons.

Αρχικά, πριν χορηγήσουμε ένα έργο μας πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι αυτό το έργο δεν αποτελείται, ούτε περιέχει κομμάτια που έχουν παρθεί χωρίς να ξέρουμε το είδος της άδειάς τους. Για παράδειγμα, μια εργασία για μια δισκογραφική εταιρεία που πιθανόν να έχουμε γράψει και να θέλουμε να την χορηγήσουμε στο κοινό με μια άδεια Creative Commons, πρέπει να μην περιέχει καμιά εικόνα ή logo αν δεν ξέρουμε τι είδους άδεια έχει. Είναι συχνό φαινόμενο, διάφορα έργα Creative Commons να περιέχουν παρανόμως κάποια στοιχεία με άλλες άδειες, π.χ. copyright. Πρέπει να θυμόμαστε ότι όλα όσα μπορούμε να βρούμε στο Διαδίκτυο δεν μπορούμε να τα «κατεβάσουμε» και νόμιμα. Πιθανόν λοιπόν μια εικόνα που βρήκαμε στο Διαδίκτυο να μην πρέπει να την περιλάβουμε σε ένα έργο που θα χορηγήσουμε με άδεια Creative Commons. Με βάση αυτό τον προβληματισμό, αποφασίσαμε να μην βάλουμε καθόλου εικόνες στην εργασία μας μιας και δεν μπορούσαμε να γνωρίζουμε όλα τα είδη των αδειών που μπορεί να είχαν αυτές οι εικόνες. Σκοπός μας εξάλλου είναι να χορηγήσουμε αυτή την εργασία με άδεια Creative Commons, οπότε δεν θα μπορούσαμε να είμαστε σίγουροι αν θα ήταν νόμιμο και ηθικό να προβούμε σε αυτή την κίνηση.

Επίσης, ο κάθε δημιουργός πρέπει να είναι σίγουρος για την άδεια που επιλέγει και για το έργο που σκοπεύει να αδειοδοτήσει με Creative Commons. Από εκεί πηγάζει βέβαια και ένας μεγάλος προβληματισμός σχετικά με τα Creative Commons. Αν, για παράδειγμα, κάποιος έχει εκδώσει ηλεκτρονικά ένα περιοδικό και θέλει να το χορηγήσει στο κοινό με μια τέτοιου τύπου άδεια, αλλά παράλληλα δεν θέλει να μπορεί να επεξεργαστεί ή να κατέχει το κοινό ένα συγκεκριμένο σημείο του περιοδικού (π.χ. λογότυπο, σκίτσο, σήμα), με τί άδεια πρέπει να χορηγήσει; Οι άδειες Creative Commons του παρέχουν την ασφάλεια που έχει ανάγκη; Το copyright του παρέχει αυτό που θέλει; Το αδιέξοδο που μπορεί να δημιουργηθεί σε τέτοιες περιπτώσεις είναι τεράστιο και δεν μπορεί να λυθεί εύκολα και χωρίς κάποιο συμβιβασμό στις επιθυμίες του δημιουργού.

Ακόμα, δεν πρέπει να δεχόμαστε τις άδειες Creative Commons ως εχθρό και ως αντίπαλο δέος στο copyright. Μπορεί να εφαρμόζονται σε

διαφορετικές περιπτώσεις και να ακουμπάνε διαφορετικές ιδεολογίες αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε πως και οι δύο έχουν κάποια κοινά σημεία, που το βασικότερο είναι η χορήγηση αδειών σε έργα στο Διαδίκτυο. Υπάρχουν πολλοί υποστηρικτές, εξάλλου, της ιδέας «καμιά άδεια στα έργα που υπάρχουν στο Διαδίκτυο» με βασικό στόχο την παροχή οποιουδήποτε έργου ελεύθερα και χωρίς άδεια, θέτοντας τα επιχειρήματά τους εναντίον και των δύο ειδών αδειών.

Συμπερασματικά, πρέπει να καταλάβουμε ότι τα Creative Commons δεν είναι πανάκεια και παρ' όλα τα πλεονεκτήματα που μας προσφέρουν, πρέπει να είμαστε φειδωλοί και προσεκτικοί στη χρήση τους. Ένας καινούριος δρόμος ανοίγεται και εμείς πρέπει να είμαστε έτοιμοι να τον διαβούμε με ενθουσιασμό αλλά και με προσοχή.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Οι συγγραφείς της εργασίας θα ήθελαν να ευχαριστήσουν τον Αποστόλη Καπαρουδάκη για τις χρήσιμες συμβουλές του αλλά και για την παροχή πληροφοριών σχετικών με το θέμα της εργασίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] <http://el.wikipedia.org/wiki/> (Βικιπαίδεια)
- [2] <http://aepi.gr/> (ΑΕΠΙ)
- [3] <http://web.opi.gr/> (Ελληνικός Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας)
- [4] <http://www.copyright.com/> (Οργανισμός Copyright)
- [5] <http://www.gnu.org/home.el.html> (Λειτουργικό Σύστημα GNU)
- [6] <http://www.eexi.gr/> (Ενωση Ελλήνων Χρηστών Ίντερνετ)
- [7] <http://www.creativecommons.gr/> (Ελληνική Σελίδα του Ιδρύματος CC)
- [8] <http://creativecommons.org/> (Παγκόσμια Σελίδα του Ιδρύματος CC)
- [9] <http://www.ebusinessforum.gr/> (Ελληνική Σελίδα Ebusiness Forum)
- [10] <http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/> (Κοινωνία της Πληροφορίας)
- [11] <http://oneiros.gr/blog/2007/02/26/creativecommons3> (Blog με θέμα σχετικά με την αναβάθμιση των αδειών CC)
- [12] <http://conf.ellak.gr/2008/> (ΕΛ/ΛΑΚ)
- [13] <http://hamenoblues.blogspot.com/> (Blog συγγραφέα Μίμη Ανδρουλάκη)
- [14] <http://www.radiobubble.gr/> (Radiobubble)
- [15] <http://monkiemag.blogspot.com/> (Monkie Magazine)
- [16] <http://www.jamendo.com/en/> (Jamendo)
- [17] <http://ccmixter.org/> (ccMixer)
- [18] <http://www.ekt.gr/content/> (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΕΠΠ	Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας
ΕΛ/ΛΑΚ	Ελεύθερο Λογισμικό/ Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα
ΙΕΛ	Ίδρυμα Ελεύθερου Λογισμικού
ΚΠΣ	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
DRM	Digital Rights Management
FSF	Free Software Foundation
GPL	General Public License
LGPL	Lesser General Public License

ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΟΡΩΝ

Attribution	Αναφορά
Commons Deed	Εισαγωγικό Μέρος
Copyright	Κατοχή Πνευματικής Ιδιοκτησίας
DRM (Digital Rights Management)	Διαχείριση Ψηφιακών Δικαιωμάτων
FSF (Free Software Foundation)	ΙΕΛ (Ίδρυμα Ελεύθερου Λογισμικού)
GPL (General Public License)	Γενική Άδεια Χρήσης
Legal Code	Νομικό Μέρος
LGPL (Lesser General Public License)	Ελάσσονα Γενική Άδεια Χρήσης
Meta-data	Τεχνολογικό Μέρος
No Derivative Works	Όχι Παράγωγα Έργα
Noncommercial	Μη Εμπορική Χρήση
Open Source	Ανοικτός Κώδικας
Share Alike	Παρόμοια Διανομή

Η εργασία υπάγεται στην άδεια Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση-Παρόμοια Διανομή 3.0 Ελλάδα

Για να δείτε την ελληνική εκδοχή της άδειας αυτή, επισκεφτείτε την σελίδα <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/gr/deed.el>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 3.0 Ελλάδα License

Για να δείτε την ξενόγλωσση εκδοχή της άδειας αυτή, επισκεφτείτε την σελίδα <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/gr/>

